

Oponentní posudek diplomového projektu
Fakulta umění a architektury Technická univerzita Liberec, Design prostředí

Název diplomové práce: Jizerské pohledy

Diplomant: BcA. Eliška Látalová

Vedoucí diplomové práce: MgA Richard Loskot

Akademický rok: 2020/2021

Zadání

Cílem diplomového projektu se stalo vytvoření intimního osobního prostoru v krajině Jizerských hor. Diplomantka na základech rozsáhlé analýzy buduje vztah mezi divákem a okolní krajinou prostřednictvím drobných intervencí, malých staveb, které mají diváka nasměřovat k vnímání okolní krajiny. Hmotné instalace reagují na konkrétní podmínky daného místa a představují pozorovateli krajinné fenomény vybraných lokalit Jizerských hor. Intimita prostředí odlehlých míst od civilizace odstřihává návštěvníka od klasického zkratkovitého vnímání hor a dává mu čas i prostor spočinout, srůst s daným místem, stát se součástí krajiny. Zadání vzniklo vlastní iniciativou diplomantky, která důslednou prací na objevování jednotlivých fenoménů hor strávila mnoho času a očividně vychází z velmi dobré znalosti zdejšího prostředí.

Proces

Během práce na diplomovém projektu jsme se studentkou často hovořili. Práce na projektu probíhala hladce a z poznatků se pomalu se pomalu formovaly nosné myšlenky. Diplomantka pečlivě analyzovala potenciály vybraného tématu a díky dobré znalosti vybraného prostředí se rychle zorientovala v problémech, které v průběhu práce přicházely.

Návrh

Krajina Jizerských hor je pro mnohé velmi osobním prostředím. Nemluví o zběsilých běžkařích, či jezdcích na kolech, kteří křížují krajinou po hlavních turistických osách bez pochopení souvislostí, historie a intimity prostředí, ve kterém se nacházejí, kterým mnohé unikne. Píší o lidech, kteří putují šedou, zamlženou krajinou, prodírají se houštím, hledají zapomenuté skály a spí pod skalními převisy. Tito lidé nejsou návštěvníky hor, jsou jejich součástí.

Když stoupám v zimě zamrzlým korytem Jizery a propadám se do ledové vody z tajícího sněhu, mám ruce pořezané od ledu, moje mysl je čistá, nevnímám čas. Jsem ztracen ve svých myšlenkách a zažívám ty nejšťastnější chvíle. Zastavím u hluboké tůně, kterou ještě ledové listopadové větry nestihly zavřít do zimního brnění, kde si nechávám zklidnit dech. Alespoň na chvíli nejsem rukojmým času, čas mi pomáhá vnímat každý kámen, každou větev zaseklou v proudu přes kterou proudí voda ve své nekonečnosti. Dnes tady nejsem návštěvníkem.

Celková teze diplomové práce založené na vnímání krajiny se mi zdá být správná. Propracovaná analýza je větrem v zádech, které tlačí studentku k přemýšlení, co je na pozorování to nejdůležitější.

Poměrně sebevědomé určení základních motivů pro jednotlivé objekty je pro mne trochu moc násilné, nicméně mu rozumím v kontextu diplomové práce, která je striktně ohraničená časem a musí mít svůj výsledek. Kladně hodnotím vývoj projektu, při kterém si studentka prošla od útulen, skrze drobnější instalace k realizaci, která chápe intimní princip pozorování jako proces, který potřebuje čas. Tomu přizpůsobila i realizovaný objekt, který mne z pohledu poutníka z hor uspokojuje.

Otázky vyvolává umisťování architektonicko-uměleckých objektů do panenského prostředí nejopuštěnějších míst Jizerských hor. Rozumím konceptu pomíjivosti, ale možná bych si dokázal představit rafinovanější a nenápadnější způsob intervence do nejkrásnějšího prostředí, které znám. Něco my říká, že by Nevrlý nebyl rád.

Komplexním pohledem se mi ale diplomová práce jeví jako povedená. Zábavný koncept stojí na pevných analytických základech a dobré znalosti místopisu. A tak není jen akademickým plácáním do vody, ale zajímavou a podnětnou inspirací a rozvahou, jakým způsobem vnímat krajinu okolo nás a jak pracovat s architekturou, která leží zapomenutá v lesích, schovaná jen pro toho, kdo jí chce najít.

Hodnocení

Diplomní projekt je zpracován na vysoké úrovni a hodnotím ho kladně. Pokud dokáže diplomant seriózně obhájit připomínky mé oponentury, nemám k práci větších výhrad, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím ji písmenem B – výborně mínus na šestistupňové škále.

31. 1. 2021

